

Regionų komiteto nuomonė. Atokiausi ES regionai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

(2013/C 62/13)

REGIONŲ KOMITETAS

- pritaria Komisijos siekiui palaikyti partnerystę grindžiamus santykius su atokiausiais regionais (toliau – AR) ir jiems visapusiškai taikyti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“ atsižvelgiant į AR būdingus ypatumus ir apribojimus;
- pabrėžia, kad pagal subsidiarumo ir daugiapakopio valdymo principus atokiausių regionų valdžios institucijos turėtų aktyviau dalyvauti rengiant ir įgyvendinant Europos programas bei politiką ir užtikrinti, kad į konkrečius atokiausių regionų poreikius būtų atsižvelgta visais sprendimų priėmimo proceso lygmenimis;
- pabrėžia, kad užimtumas yra prioritetas ir visų būsimų svarbiausių veiksmų, kurių bus imamasi atokiausiuose regionuose įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, sėkmės kriterijus, todėl ragina ES imtis praktinių priemonių 2012 m. komunikate numatyto naujo socialinio elemento tikslams įgyvendinti;
- pabrėžia, kad visos pažangiam, tvariam ir integraciniam AR augimui skirtos priemonės turi būti įgyvendinamos partnerystės pagrindais ir kad valstybės narės ir regionų valdžios institucijos turi glaudžiai bendradarbiauti siekdamos kuo labiau padidinti AR augimo potencialą;
- pabrėžia regioninio bendradarbiavimo svarbą atokiausiems regionams, turint omenyje jų išskirtinę geografinę padėtį, ir ragina užtikrinti geresnę sinergiją tarp sanglaudos politikai skiriamų lėšų ir Europos plėtros fondo, taip pat panaikinti 150 km kriterijų jūrų sienoms AR bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis.

Pranešėjas	Malcolm MIFSUD (MT / ELP), Pietos meras
Pamatinis dokumentas	Komisijos komunikatas „Partnerystė su atokiausiais Europos Sąjungos regionais siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo“ COM(2012) 287 final

Regionų komiteto nuomonė – Atokiausi ES regionai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Įžanga

1. pritaria Komisijos siekiui palaikyti partnerystę grindžiamus santykius su atokiausiais regionais⁽¹⁾ (toliau – AR) ir jiems visapusiškai taikyti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“ atsižvelgiant į AR būdingus ypatumus ir apribojimus, kuriuos akcentavo Taryba⁽²⁾, tačiau pabrėžia, kad reikėtų sukurti mechanizmus, kuriais naudodamiesi AR galėtų dalyvauti įgyvendinant šią strategiją, priešingu atveju AR šios strategijos įgyvendinti negalės;

2. pabrėžia būtinybę rasti priemonių, kuriomis siekiama kompensuoti konkrečius ir nuolatinius atokiausių regionų apribojimus, ir priemonių, kuriomis siekiama propaguoti jų privalumus ir kurti galimybes, pusiausvyrą;

3. atkreipia dėmesį, kad reikia imtis tolesnių **konkrečių** priemonių, kad būtų sudarytos Sutarčių ir bendros politikos taikymo tuose regionuose sąlygos, kaip nustatyta SESV 349 straipsnyje;

4. pritaria Komisijos iniciatyvai įgyvendinti politiką, kuri padėtų AR tapti savarankiškesniais, ekonomiškai stipresniais ir pajėgesniais **kurti tvarias darbo vietas** panaudojant kiekvieno iš jų unikalų turtą ir Europos Sąjungai sukuriama pridėtinę vertę; ši pagalba privalo būti teikiama praktinėmis ir išradinomis Europos Komisijos priemonėmis, kurios padėtų išnaudoti visas SESV 349 straipsniu teikiamas galimybes, pavyzdžiui, nustatant *ad hoc* priemones;

5. atsižvelgdamas į tai, pritaria Komisijos siekiui užtikrinti, kad įvairūs Komisijos padaliniai dalyvautų atokiausiuose regionuose įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ ir glaudžiai bendradarbiautų su Atokiausių regionų pirmininkų sueiga, ekspertų grupėmis ir specialia tarpžinybine grupe taikant specialias priemones ir kartu, **be kita ko, planuojant tvaraus užimtumo galimybių** atokiausiuose regionuose *ad hoc* strategijas;

⁽¹⁾ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 ir 355 straipsniai su pakeitimais, padarytais 2010 m. spalio 29 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimu.

⁽²⁾ 3023-iasis Užsienio reikalų tarybos posėdis, 2010 m. birželio 14 d.

6. atsižvelgdamas į pirmiau išdėstytas mintis, Regionų komitetas siūlo pirmenybę teikti **švietimui, mokymui ir užimtumui**, kadangi vietos žmogiškieji išteklių ir jų kompetencija yra didžiausias atokiausių regionų augimo potencialas;

7. pritaria Komisijos politikai, kuria siekiama parodyti ir oficialiai pripažinti atokiausių regionų geografinės ir kitas potencialias galimybes, kurios naudingos visai ES;

8. ypač pabrėžia atokiausių regionų, kaip aktyviai bendradarbiaujančių ES pasienio regionų ir ES ambasadorių, svarbą, nes jie gali padėti plėsti ES socialinės, ekonominės ir kultūrinės įtakos sferą ir skatinti intensyvesnę prekybą bei dalijimąsi žiniomis su kaimyniniais regionais ir trečiosiomis šalimis, su kuriomis juos sieja tvirti istoriniai ir kultūriniai ryšiai;

9. labiausiai pritaria Komisijos nuomonei, kad artimi AR ryšiai su užjūrio šalimis ir trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, besiformuojančios rinkos ekonomikos šalimis (Brazilija ar Pietų Afrika), Europos Sąjungai yra naudingi;

ATOKIAUSIEMS REGIONAMS SKIRTOS EUROPOS STRATEGIJOS PAŽANGA

10. pritaria ir pabrėžia, kad, be geografinių ir ekonominių apribojimų (atokumas, izoliuotumas, mažumas ir kt.), visi atokiausi regionai labai **skiriasi** galimybėmis ir jiems kylančiomis problemomis⁽³⁾;

11. pabrėžia nepritarius jokiai požiūriui, kad būtina įvesti reikalavimą dėl pliuralizmo, kuris galėtų iškreipti visą partnerystės idėją ir trukdyti dialogui, kuris būtinas sutarimui pasiekti įvairiais programos įgyvendinimo etapais;

12. pritaria Komisijos politikai, kuria siekiama strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui visuose atokiausiuose regionuose rasti vieną bendrą vardiklį ir kartu nustatyti kiekvieno AR galimybes ir apribojimus;

⁽³⁾ 2009 m. Komisijos užsakymu „Ismeri Europa“ kartu su ITD-Eu 2011 m. kovo mėn. atliktas tyrimas „Augimo veiksniai atokiausiuose regionuose“.

13. palankiai vertina Komisijos ketinimą priimti atnaujintą atokiausiems regionams skirtą ES strategiją, kuria būtų siekiama didinti produktų įvairovę ir specializaciją, nes tai yra pagrindiniai veiksniai, galintys padėti sustiprinti tradicinius sektorius (pavyzdžiui, žemės ūkio) ir nustatyti bei plėtoti besiformuojančius sektorius, kuriuose panaudojamas unikalus ir specifinis AR turtas;

14. pripažįsta ir akcentuoja pačių AR pradėtus veiksmus modernizuoti ir įvairinti ekonomiką ir atkreipia dėmesį į regionų kompetenciją apibrėžti vystymosi tikslus ir strategijas;

15. pritaria Komisijos nuomonei, kad labai svarbu su AR susijusius veiksmus rinktis laikantis tradicinės sistemos, pagrįstos trimis **tradiciniais elementais** ⁽⁴⁾: pasiekiamumo gerinimas, konkurencingumo didinimas ir regioninės integracijos į kaimyninius regionus skatinimas;

16. apgailestauja, kad apibrėžiant šiuos elementus nebuvo numatytos konkrečios AR pritaikytos priemonės, visų pirma skirtos prieinamumui, kuris yra svarbiausia atokiausių regionų vystymo ir jų integravimo į bendrąją rinką strategijos dalis;

17. **taip pat** palankiai vertina tai, kad Komisija pripažįsta, jog pasiūlymai dėl AR augimo perspektyvų turėtų teigiamai paveikti **visus penkis atnaujintos strategijos elementus** (pagerinti pasiekiamumą, didinti konkurencingumą, stiprinti regioninę integraciją, stiprinti socialinį aspektą, imtis su klimato kaita susijusių veiksmų);

18. tikisi, kad naujam socialiniam elementui, kuris tiesiogiai susijęs su kitais elementais, bus skirti papildomi finansiniai ištekliai ir priemonės, reikalingos tvarioms darbo vietoms atokiausiuose regionuose kurti;

19. atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, visų pirma į konkurencingumą ir regioninę integraciją, pažymi, kad Komisija taip pat turėtų skatinti konkrečią teritorinę veiklą, kad **sustiprintų atokiausių regionų** integraciją Europoje ir kad jie galėtų dalyvauti būsimose Europos Sąjungos strategijose;

20. pabrėžia, kad pagal subsidiarumo ir daugiapakopio valdymo principus atokiausių regionų valdžios institucijos turėtų aktyviau dalyvauti rengiant ir įgyvendinant Europos programas bei politiką ir užtikrinti, kad į konkrečius atokiausių regionų poreikius būtų atsižvelgta visais sprendimų priėmimo proceso lygmenimis;

21. pabrėžia regioninio bendradarbiavimo svarbą atokiausiems regionams, turint omenyje jų išskirtinę geografinę padėtį, ir ragina užtikrinti geresnę sinergiją tarp sanglaudos politikai

skiriamų lėšų ir Europos plėtros fondo, taip pat panaikinti 150 km kriterijų jūrų sienoms AR bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis;

22. remia bendrų ES ir AR prekės ženklų ir logotipų kūrimo iniciatyvas, kuriomis būtų skatinama ES socialinėje, ekonominėje ir kultūros srityje nurodyti AR ir prisidedama prie didesnės integracijos į artimiausius kaimyninius regionus ir į visos ES bendrąją rinką;

PAGRINDINIAI ATNAUJINTOS ES STRATEGIJOS PRINCIPAI

23. pritaria Komisijai, kad, atsižvelgiant į strategiją „Europa 2020“, labai svarbu skatinti atnaujinti ir pakoreguoti atokiausiems regionams skirtą politiką;

24. tačiau išreiškia susirūpinimą, kad įvairių veiksmų, kurių reikia imtis siekiant įgyvendinti kai kuriuos pagrindinius strategijos elementus (t. y. susisiekimo ir naujų technologijų diegimo pasiekiamumui pagerinti), kaina atokiausiems regionams gali būti sunkiai priimtina, todėl gali prireikti **paramos aukštesniu lygmeniu arba leidimo plėtoti viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę**, kad ši strategija būtų sėkmingai įgyvendinta nepadidinant piliečiams teikiamų galutinių paslaugų kainos;

25. skatina plėtoti ir optimizuoti esamus regioninius oro uostus, plėtojant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, kuri yra viena svarbiausių Europos Sąjungos atokiausių regionų ekonominio ir socialinio vystymosi priemonių;

26. vis dėlto pritaria nuomonei, kad modernizuojant ir įvairinant AR ekonomiką, investuojant į didelį augimo potencialą turinčius sektorius ir juose diegiant inovacijas, galima padidinti AR galimybes, remiamas ES institucijų, viešojo ir privačiojo sektorių ir suinteresuotųjų subjektų;

27. pabrėžia būtinybę **modernizuoti AR žvejybos laivyną ir jūrų infrastruktūrą** ir ragina Komisiją tai ypač skatinti, kadangi jūrų ir žuvų ištekliai yra vieni didžiausių atokiausiuose regionuose, kurie prisideda prie produktų įvairinimo ir AR integracijos į bendrąją rinką, kartu skatina augimą ir konkurencingą prekybą su kaimyniniais regionais;

28. siūlo Komisijai pagal atnaujintą atokiausiems regionams skirtą strategiją „Europa 2020“ skatinti AR augimą, ES valstybių narių ir AR bendras programas ir partnerystę įtraukiant reikiamose srityse aktyviai veikiančius privačius subjektus, kad būtų vykdoma **veikla, kuria tuo pat metu siekiama daugelio įvairiose atnaujintos ES strategijos dalyse nustatytų tikslų** ir AR skatinami dalyvauti būsimose ES strategijose;

⁽⁴⁾ COM(2004) 343 final, 2004 5 26; COM(2004) 543 final, 2004 8 6.

29. atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ypač pritaria spartaus interneto ir naujų telekomunikacijų technologijų diegimui AR ir vystymuisi palankių sąlygų sudarymui, nes tai, be kita ko, padėtų pagerinti pasiekiamumą, modernizuoti turizmo sektorių, skatinti ekonominę veiklą, stiprinti socialinį aspektą, didinti konkurencingumą ir stiprinti AR ryšius su žemynine dalimi;

PASIŪLYMAI ATEIČIAI

Vidaus mastu

30. pritaria Komisijos požiūriui, kad sanglaudos politika yra pagrindinė ES priemonė pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus, **daugiausia ES investicinių lėšų skiriant darbo vietų kūrimui** ir augimui, numatant nuolatines priemones, kurios sumažintų AR ir likusios ES skirtumus ir padėtų AR priartėti prie Europos Sąjungos lygio;

31. mano, jog svarbu **užtikrinti, kad svarus finansavimas būtų skiriamas MVĮ sektoriui stiprinti, kad jame būtų galima kurti ir išlaikyti tvarias darbo vietas**; būtina remti inovacijas plačiąja prasme, skatinti ekonomikos ir AR turto modernizavimą ir įvairinimą vadovaujantis kiekvieno iš šių regionų strateginiais sprendimais kaip atskaitos tašku, remti prisitaikymą prie klimato kaitos ir tvaraus energijos tiekimo užtikrinimą;

32. pabrėžia ir remia Komisijos pasiūlymą atokiausiems regionams taikyti specialų režimą nustatant jiems **85 proc. bendro finansavimo normą, nepaisant jų BVP**, ir taip padedant jiems geriausiai pasinaudoti prieinamomis lėšomis;

33. vis dėlto rekomenduoja, vadovaujantis 2012 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija⁽⁵⁾, pratęsti lėšų panaudojimo atokiausiuose regionuose terminą, kad jos būtų panaudotos veiksmingiau;

34. pabrėžia, kad visos pažangiam, tvariam ir integraciniam AR augimui skirtos priemonės turi būti įgyvendinamos partnerystės pagrindais ir kad valstybės narės ir regionų valdžios institucijos turi glaudžiai bendradarbiauti siekdamas kuo labiau padidinti AR augimo potencialą;

35. pritaria Komisijos raginimui, kad AR atstovai visapusiškai dalyvautų rengiant ir stebint partnerystės susitarimus, kuriuos Komisija turi sudaryti su kiekviena valstybe nare kitu finansiniu laikotarpiu;

⁽⁵⁾ 2012 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sanglaudos politikos vaidmens atokiausiuose Europos Sąjungos regionuose atsižvelgiant į strategiją „Europa 2020“ (2011/2195(INI)).

36. tačiau siūlo ir kitų regionų (**kuriems būdingi panašūs apribojimai ir ypatumai**) atstovams dalyvauti Europos Komisijos Regioninės politikos generaliniam direktoratui atliekant *ex-ante* ir *ex-post* vertinimus, kai jų dalyvavimas yra reikalingas, kad būtų galima konstruktyviai išryškinti ir palyginti panašią praktiką, politiką ir sprendimus, kartu generuoti naujas idėjas, paremtas kitų panašių regionų (ne AR) geriausia praktika;

37. siūlo visoje Europoje kurti ir plėsti tinklus siekiant remti atokiausiems regionams naudingus aukštos kokybės mokslinius tyrimus, kad šie novatoriški moksliniai tyrimai paskatintų ir padidintų paramos gavėjų dalyvavimą visose susijusiose mokslo srityse pritraukiant, mokant ir išlaikant profesionalius mokslo darbuotojus ir MTTPI (mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų) srities specialistus, kad jie pagerintų mokslinių tyrimų aplinką ir **pasiūlytų naujų tvaraus užimtumo galimybių** atokiausiuose regionuose;

38. siūlo skatinti atokiausiuose regionuose ir visoje ES kurti *ad hoc* centrus ir laboratorijas, kurios skleistų su šiais regionais susijusių mokslinių tyrimų rezultatus, informaciją apie geriausią praktiką ir sėkmės atvejus siekiant sukurti naują platesnę idėjų ir praktinių pasiūlymų šaltinį, paskatinti glaudų valstybių narių ir atokiausių regionų bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su likusia ES dalimi taip sukuriant naujų tvaraus užimtumo galimybių atokiausiuose regionuose;

39. rekomenduoja atokiausiuose regionuose įgyvendinti konkrečius ES projektus, judumo programas ir vykdyti sanglaudos veiklą siekiant paskatinti jų dalyvavimą ir vietos žmoniškųjų išteklių profesinį mokymą apie **dalyvavimo proceso**, apimančio AR pilietinės visuomenės viešuosius ir privačius subjektus, svarbą ir pabrėžia, kad tik suvieniję jėgas jie pasieks strategijoje „Europa 2020“ iškeltus tikslus šiuose regionuose užtikrinti tvarų ir integracinį augimą;

40. siūlo pirmiau minėto mokymo rezultatus paversti **užimtumo** atokiausiuose regionuose **galimybėmis**, taip prisidedant prie tolesnės sklaidos ir informacinių kampanijų dėl atnaujintos ES strategijos, kuria siekiama sukurti pažangią AR partnerystę ir įgyvendinti susijusias programas;

41. rekomenduoja paspartinti ES ir ES nepriklausančių šalių bendradarbiavimą inovacijų ir branduolių srityje ir stiprinti regioninį bendradarbiavimą siekiant paskatinti investicijas iš ES nepriklausančių šalių ir turizmą. Šios priemonės iš tikrųjų galėtų būti veiksmingas žingsnis siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų;

42. pritaria Komisijos siūlymui tęsti pagalbos žemės ūkiui programą POSEI, kadangi ji yra BŽŪP pirmojo ramsčio atitinkamo šiems regionams ir todėl yra pagrindinė žemės ūkio išsaugojimo ir vystymo atokiausiuose regionuose priemonė. Taip pat pasisako už tai, kad būtų tęsiama vadinamoji žuvininkystės POSEI programa, kadangi ši papildomų sąnaudų kompensavimo tvarka yra ypač svarbi priemonė norint žuvininkystės ir akvakultūros produktus platinti už atokiausių regionų ribų;

43. šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad būtina atlikti AR ekonomikai įtakos turinčių tarptautinių susitarimų poveikio tyrimus, kad būtų išvengta padarinių ekonomikai, kuri pati savaime yra labai pažeidžiama;

44. pabrėžia, kad reikia sustiprinti ir integruotą jūrų politiką, kadangi jūrų išteklių yra vienas pagrindinių strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo atokiausiuose regionuose ramsčių;

45. pabrėžia AR jūrų ir žuvų išteklių svarbą ir ragina Komisiją skatinti AR žvejybos laivyno, įskaitant pakartotinį pagalbos laivų statymui įvedimą būsime 2014–2020 m. laikotarpiu, ir jūrų infrastruktūros modernizavimą;

46. palankiai vertina tai, kad Komisija skatina tolesnį AR tvaraus turizmo augimą, ypač besiformuojančių specializuotų sektorių augimą, ir potencialių AR augimo veiksnių plėtojimą (jūrų išteklių, tvaraus turizmo, biologinės įvairovės, ekologiškos statybos ir kt.) tam panaudojant MTTPI (mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų) rezultatus, kad būtų **skatinamos naujos galimybės užimtumui ir verslui**, nes taip būtų galima sumažinti (*inter alia*) protų nutekėjimo mastą ir padidinti energijos vartojimo efektyvumą bei atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą;

47. pabrėžia būtinybę **remti AR mokymo ir švietimo sistemas**, todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad dabartinėse ES švietimo ir mokymo programose, ypač susijusiose su judumu, būtų atsižvelgta į AR ypatumus;

48. pabrėžia, kad atliekant būsimą ES valstybės pagalbos sistemos peržiūrą reikia atsižvelgti į AR ypatumus, ir paraginti užtikrinti didesnę AR įmonėms remti skirtų priemonių lankstumą, paprastumą ir nuoseklumą;

49. siūlo pirmenybę teikti paramos priemonėms, skirtoms tobulinti, modernizuoti ir restruktūrizuoti AR sveikatos priežiūros ir švietimo sistemas viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotųjų subjektų partnerystės pagrindais;

Išorės mastu

50. pritaria Komisijai, kad AR geografinė padėtis naudinga visai ES ir kad jų potencialo plėtojimas ir jų visapusiškas integravimas į bendrąją rinką yra išskirtinė galimybė ES pasinaudoti atokiausių regionų sukuriama pridėtine verte ir toliau užtikrinant skirtingą tvarką, kuri nepažeistų lygių galimybių ir proporcingumo principo, bei pusiausvyrą tarp šio vidaus aspekto ir geresnės integracijos į jų tiesioginę geografinę aplinką;

51. siūlo įvertinti (pagal paklausą tikslinėje rinkoje ir jų pačių regioninėje aplinkoje), kokių naujų produktų gamybą tam tikros valstybės narės galėtų paskatinti atitinkamuose AR, kad būtų sudarytos palankios sąlygos platesnio masto prekybai ir dalijimuisi žiniomis su AR kaimyniniais regionais ir trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, besiformuojančios rinkos ekonomikos šalimis (konkrečiai Brazilija ir Pietų Afrika), ir atsirastų daugiau tvaraus užimtumo galimybių;

52. norėtų pabrėžti, kad pirmiau pateiktas pasiūlymas gali atverti galimybių ir AR, ir ES, t. y. **naujų galimybių jūrų transporto srityje, su tuo susijusių galimybių įsidarbinti**, plėtoti jūros baseino transporto sektorių ir optimizuoti transporto sąnaudas bei stiprinti ES prekybinius santykius su besiformuojančiomis tarptautinėmis rinkomis;

53. pritaria Komisijos nuomonei, kad atokiausius regionus reikia paversti ne tik verslo ir bendradarbiavimo platformomis, bet ir tikrais strateginiais ES ambasadoriais Karibų jūros ir Atlanto bei Indijos vandenynų regionuose, išnaudojant tikrąsias jų galimybes ir šiose zonose išplečiant Europos įtaką, kuri būtų naudinga visai ES; todėl ragina ES patvirtinti konkrečias priemones, kurios skatintų tinkamas AR jungtis su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis;

54. pabrėžia AR privalumą, kad jie yra arti kaimyninių trečiųjų šalių ir teritorijų, turint omenyje regioninės prekybos ir bendradarbiavimo teikiamas galimybes plėtoti bendrosios rinkos išorės aspektą;

55. be to, ragina Komisiją skatinti AR integraciją į atitinkamas geografines teritorijas vykdant prekybą, plėtojant kosmoso pramonę ir kitą unikalų AR turtą, taip pat modernizuoti ir įvairinti AR ekonomiką kartu sudarant **daugiau tvaraus užimtumo galimybių**;

56. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia būtinybę atnaujintos AR strategijos būsimuose veiksnių planuose remti abu požiūrius: AR sudaryti daugiau galimybių patekti į bendrąją rinką, kita vertus, sudaryti palankesnes sąlygas atokiausių regionų integruotai regioninei rinkai;

57. palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą atsižvelgti į atokiausius regionus imantis komunikate „Smulkusis verslas dideliame pasaulyje“⁽⁶⁾ nurodytų veiksmų tarptautiniu mastu veikiančių MVĮ veiklai plėtoti ir atitinkamai juos priderinti, pavyzdžiui, konkurencijos teisės srityje priimančias priemones, skirtas AR MVĮ internacionalizavimui skatinti; pripažįsta Europos Sąjungos struktūrinių fondų, kaip svarbaus MVĮ finansavimo šaltinio, vaidmenį ir pritaria, kad reikia sudaryti geresnes sąlygas MVĮ dalyvauti viešuosiuose pirkimuose;

Išvados

58. pripažįsta veiksmingą ES institucijų išsipareigojimą užtikrinti tvarų ir integracinį AR augimą ir pabrėžia, kad būtina plėtoti ES institucijų, valstybių narių, atokiausių regionų ir visų kitų svarbių veikėjų ir suinteresuotųjų subjektų (viešojo ir privačiojo sektorių), galinčių prisidėti prie tvaraus šių regionų vystymosi, partnerystę;

59. pabrėžia, kad **užimtumas** yra prioritetas tikslas ir visų būsimų svarbiausių veiksmų, kurių bus imamasi atokiausiuose regionuose įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, sėkmės kriterijus, todėl ragina ES imtis praktinių priemonių 2012 m. komunikate numatyto naujo socialinio elemento tikslams įgyvendinti, nes Komisija, užuot tai dariusi, tik mini bendras finansavimo programas, tačiau nenumato tinkamų moduliavimo mechanizmų;

60. pritaria AR iniciatyvai parengti AR augimo ir užimtumo tyrimą – jis turėtų būti pristatytas ES lygmeniu, kad būtų galima įvertinti jo tinkamumą ir tolesnes įgyvendinimo galimybes;

61. siūlo keletą konkrečių **naujų užimtumo galimybių** atokiausiuose regionuose skatinimo ir kūrimo pavyzdžių;

62. be to, pabrėžia, kad pirmenybę reikėtų teikti AR **sveikatos sistemai, mokymui ir švietimui** siekiant optimizuoti vietos žmogiškuosius išteklius ir patirtį, kurie yra didžiausias atokiausių regionų augimo potencialas;

63. atsižvelgdamas į AR ekonomikos modernizavimo ir įvairinimo svarbą, pabrėžia būtinybę **modernizuoti AR žvejybos**

laivyną ir jūrų infrastruktūrą ir ragina Komisiją tai ypač skatinti, kadangi jūrų ir žuvų išteklių yra vieni didžiausių atokiausiuose regionuose, kurie prisideda prie produktų įvairinimo ir AR integracijos į bendrąją rinką, kartu skatina augimą ir konkurencingą prekybą su kaimyniniais regionais;

64. pabrėžia, kaip tokie pagrindiniai veiksmai gali ir atokiausiems regionams, ir ES atverti naujų galimybių **jūrų transporto srityje, su tuo susijusių galimybių įsidarbinti, plėtoti jūros baseino transporto sektorių ir optimizuoti transporto sąnaudas bei stiprinti ES prekybinius** santykius su besiformuojančiomis tarptautinėmis rinkomis;

65. kartu su Europos Parlamentu pritaria būtinybei sukurti *ad hoc* transporto ir IRT sistemą, kad AR galėtų veiksmingai spręsti patiriamas teritorinio izoliuotumo ir skaitmeninės atskirties problemas;

66. be to, ragina Komisiją skatinti AR integraciją į atitinkamas geografines teritorijas vykdant prekybą, plėtojant unikalų AR turtą, modernizuoti ir įvairinti jų ekonomiką siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo;

67. pabrėžia, kad svarbu panaikinti 150 km kriterijų jūrų sienoms AR bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis, kadangi daugelis AR yra salos, esančios didesniu nei 150 km atstumu nuo kaimyninių šalių;

68. pabrėžia regioninio bendradarbiavimo svarbą atokiausiems regionams; tam reikalingas ne tik pagal ERPF įgyvendinamų teritorinio bendradarbiavimo programų tęstinumas, bet ir geresnė sinergija tarp sanglaudos politikai skiriamų lėšų ir Europos plėtros fondo;

69. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia būtinybę atnaujintos AR strategijos būsimuose veiksmų planuose remti abu požiūrius: viena vertus, sudaryti daugiau galimybių patekti į bendrąją rinką, kita vertus, sudaryti palankesnes sąlygas atokiausių regionų integruotai regioninei rinkai.

2013 m. vasario 1 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

⁽⁶⁾ COM(2011) 702 final, 2011 11 9.